אַ באַנק האָב איך שוין, — עס פעלט מיר בלויז אַ באַנק-ביכעל!

העלאָ, כ'בין שוין ווידער דאָ!

און אַז כ'בין דאָ, איז אַ סימן, אַז כ'האָב צייט; און אַז כ'האָב צייט, איז אַ סימן, אַז כ'האָב נאָך נישט קיין דזשאָב, און, אַז כ'האָב נאָך נישט קיין דזשאָב, נעם איך מיר אויך נישט צום האַרצן, — זאָל זיך מיר דאַכטן, אַז כ'האָב יאָ, נאָר ס'איז „סלעק"!

ס'האָט געפעלט אַ האָר, אַז כ'זאָל ווערן אַ באַרבער. עקספּיריענס האָב איך דאָך: כ'ראַזיר מיך שוין צוואַנציג יאָר און ס'גייט גאַנץ גלאַטיג.

כ'בין געווען אין אַ באַרבער-שאַפּ זיך נאָכפרעגן אויף אַ דזשאָב. מ'האָט מיר פאָרגעלייגט אָדער מענער-אַרבייט, אָדער דאַמען אַרבייט. ביי מענער-אַרבייט צאָלט מען פון פּנים, ביי דאַמען-אַרבייט — פון קאָפּ. מיר איז, אייגענטליך, אַלץ איינס; זאָל זיין פון פּנים, זאָל זיין פון קאָפּ, — אַבי פּרנסה!

אָבער דערווייל איז גאָרנישט געוואָרן דערפון, — מ'דאַרף האָבן „לאַיסענס". און איך האָב נישט קיין קאָפּ דערצו. אויף איין אָרט הייסט מען מיך נעמען ל א י ס ע נ ס אויף ראַזירען, אויף אַן אַנדער אָרט הייסט מען מיך נעמען ל ע ס אָ נ ס אויף ענגליש. בין איך שוין אינגאַנצן צעדרייט. כ'ווייס נישט וואָס פריהער: צי זאָל איך נעמען לאַיסאַנס, צי — לעסאָנס?!...

לעסאָנס נעם איך דאָך. כ'גיי אויף אָווענד-קורסען. ס'גייען דאָרט בלויז גרינע. איינער פון אונז איז אַ גלעזער, — איז ער אויך אַ „גרינער"!

כ'וועל אייך זאָגן דעם ריינעם אמת, אַז קיין גרויסע זיבען זאַכען האָב איך נאָך פון די לעסאָנס נישט געכאַפּט. כ'ווייס נישט, צי א י ך טויג נישט, צי דער ל ע ר ע ר טויג נישט? און אפשר טויגן מיר ביידע נישט! ווארום, דאַכט זיך, אַז דער לערער גופא איז אויך אַ גרינער!

כאַפּ איך אויף יעדער לעקציע קוים — עפּעס. כ'גיי אהיים מיט אַ וואָרט, מיט צוויי ווערטער, און וואָס פאַר אַ ווערט האָט אַ וואָרט? — גאָרנישט! בפרט נאָך — דאָ, אין אַמעריקע

גלויבט מיר, אַז פון אַרומלויפען זוכען אַ דזשאָב לערן איך מיך מער ענגליש, ווי — אויף די קורסען. פון די בלויזע ענטפערס, וואָס מען גיט מיר,

האָב איך שוין שפּאַר געלערנט, איינער ענטפערט מיר „נאָו סער״. אַ צוויי-טער ענטפערט: „סאָרי״; אַ דריטער ענטפערט: „גאָ העט!״... אין דער אַלטער היים האָט מען געפלעגט זאָגן „גוי גמור״ און דאָ זאָגט מען — „גוי העט״! מילא, זאָל זיין אַזוי; כ׳וועל דאָך נישט גיין איבערמאַכן אַמעריקע, ס׳איז נישט פאַר מיינע כוחות!

און דערווייל בלאָנדזשע איך אַרום און איך זוך. כ׳בין גרייט אָנצונעמען יעדען דזשאָב. אַפילו — שוואַרצע אַרבייט. מ׳קאָן זיין אַ גרינער, און מ׳קאָן טאָן שוואַרצע אַרבייט. איין פּרוּאוו האָב איך שוין געמאַכט, אָבער כ׳בין דורכגעפאַלען. אין איין פעקטאָרי האָט מען מיר געגעבען צו טראָגען פיר קאַסטענס, האָב איך מיר שיער ס׳האַרץ אָפּגעריסען. האָב איך געזאָגט דעם באַלעבאָס: „פיר אַזעלכע קאַסטענס פאַר איין גרינעם, איז צו-שווער! מ׳האַרף האָבען פיר גרינע צו איין קאַסטען!״

האָט דער באַלעבאָס מיך געטרייסט און געזאָגט: „טעיק איט איזי!״ איר פאַרשטייט די טרייסט? — איך שלעפּ דעם פיר הונדערט-פונטיגן קאַסטן, און ער זאָגט מיר „טעיק איט איזי״...

האָב איך געזען, אַז די ביזנעס וועט נישט טראָגען, האָב איך מיך באַלד אַרויסגעלאָזט דערפון, נאָך איידער כ׳האָב מיך אַריינגעלאָזט. כ׳האָב געזען, אַז ס׳איז אַ שווערע פּרנסה און כ׳וועל מיך קיינמאָל נישט אַרויספאַרבייטען; און אויב כ׳וועל מיך יאָ אַרויספאַרבייטען, וועט מען מיר דערלייגען נאָך אַ קאַסטען, אָבער נישט קיין פאַר טאָלער...

בין איך געפאַלען אויף אַן אַנדער פּלאַן: פּיקעטס.

כ׳בין פאַרבייגעגאַנגען די פערציגער גאַסען, האָב איך געזען ווי עטליכע מענשען פּיקעטירען אַ רעסטאָראַן; האָב איך מיך נישט געפוילט, כ׳בין אַריין צום באַלעבאָס און אים געזאָגט:

— מיסטער, איך קאָן עס אייך מאַכען, און כ׳וועל אייך נישט רעכענען טייער, אָבער אונטער איין באַדינג: אייער פירמע וועל איך טראָגען פון פאָרענט, און אויף דער פּלייצע וויל איך מיר נעמען אַן אַנדער פירמע!

האָט דער באַלעבאָס מיר געענטפערט: „ווייסט איר וואָס? — נעמט אייך פון פאָרענט און פון הינטען צוויי אַנדערע פירמעס, און מיך לאָזט איי-גאַנצען אַרוים!״

אַט אַזאַ מזל האָב איך! געפֿין איך שוין אַ גוטען דזשאָב, איז דער באַלע־באָס נישט מסכים; געפֿין איך שוין אַ באַלעבאָס וואָס איז יאָ מסכים, — האָט ער נישט קיין דזשאָב!

איצט טראָג איך מיך אַרום מיט אַן אַנדער פּלאַן, און אַז עס וועט מיר געלינגען, וועל איך זיין אָקעי. איך וויל ווערען אַן אויסשרייער פֿאַר אַ מואווי, — אַ „באַרקער" רופֿט מען עס דאָ.

אַזאַ דזשאָב דאַרף זיין, על פּי שכל, אי לייכט אי פּראַקטיש און אי אינטע־רעסאַנט. מען טוט מיר אָן יעדען אָוועגד אַ „גענעראַלסקע מונדיר" און איך דאַרף אָפּשטיין עטליכע שעה אינדרויסען פֿאַר דער מואווי און שרייען עטליכע ווערטער: „דהי שאָו איז גאָאינג אָן!", „דהי שאָו איז דזשאַסט בעגינינג!"

אַזאַ דזשאָב האָט אַלע מעלות: מען צאָלט גוט געלט פֿאַר אַ פּאָר געציילטע ווערטער, מען קאָן אַריינגיין זען די מואווי אומזיסט, מען שפּאָרט זיך איין צו קויפֿען מלבושים, ווייל מ׳קאָן טראָגען דעם מונדיר ביי טאָג אויך. און אַז מען קומט אַריין ערגעץ זוכען אַ דזשאָב אין אַ „גענעראַלסקע מונדיר", האָט מען פֿאַר אייך דרך ארץ און קיינער וועט אייך נישט אָפּזאָגען צו געבען אַ שטעלע.

און אַז מ׳וויל רעכענען, האָב איך שוין עפּעס יאָ דערגרייכט, — כ׳האָב שוין אַ באַנק! ס׳הייסט, נישט קיין באַנק אין אַ בילדינג, נאָר אַ באַנק אין אַ פּאַרק. זיץ איך האַלבע טעג אויף דער באַנק און דער קאָפּ אַרבייט: אַי, מאַטעניו, אַ באַנק האָב איך שוין, עס פֿעלט מיר בלויז אַ באַנק־ביכעל!

און אַז מען זיצט אויף אַ באַנק און מען קוקט אין הימעל אַריין, קומען אין קאָפּ פֿאַרשיידענע מחשבות און פֿאַרשיידענע פּלענער. ווי שייך וועט זיך נישט עפּעס אויספּיקען דערפֿון?

אָט זע איך, ווי עס פֿליט מיר איבער׳ן קאָפּ אַן עראָפּלאַן און מאַכט אויפ׳ן הימעל אַ רויך־רעקלאַמע פֿון סעלצער־וואַסער. דער עראָפּלאַן פֿליט — און דער רויך שרייבט, ס׳הייסט, נישט דער רויך שרייבט, נאָר מסתמא זיצט עמיצער צוזאַמען מיט׳ן פּיילאָט און יענער שרייבט.

טראַכט איך מיר: ווען מען גיט מיר אַזאַ דזשאָב, בין איך אַ געמאַכטער מענש! ערשטענס, איז עס אַ לופֿטיגע אַרבייט. כ׳פֿלי מיר אַרויס יעדען טאָג אויף אַ צוויי־דריי שעה צו די וואָלקענס, איך זאַפּ מיר איין אַ פֿריש ביסעל לופֿט און כ׳קום צוריק אין אָוועגט אויף סאַפּער. און צווייטענס, — ס׳איז אַ לייכטע אַרבייט. מ׳לאָזט אַרויס אַ ביסעל רויך, מען שרייבט אָן אַ פּאָר ווער־טער און — פּטור אָן עסק. און אַז מ׳האָלט שוין ביי שרייבען, בין איך איג־

דערהיים. איך האָב זעהר אַ שיינע האַנטשריפט; איך וואָלט אויסקאַליגראַ־פירט דעם הימעל, אַז עס וואָלט געווען אַ נחת צו לייענען.

און זיצענדיג אַזוי און קוקענדיג אויפ׳ן שרייבענדיגען עראָפּלאַן, האָב איך געמאַכט פּראָבע און אויך גענומען שרייבען מיט דער האַנט אין דער לופטען.

פּלוצים דערפיל איך ווי איינער כאַפּט מיך אַן ביי דער האַנט און זאָגט צו מיר: „מיסטער, ארבייט ניט אַזוי שטאַרק מיט די ידים! לאָזט נאָך אַ אידען זיצען!"

האָב איך שוין, הייסט עס, אַ שותף צו דער באַנק!

זאָג איך צו מיין שכן:

— פעטער, אפשר האָט איר עפּעס אַ דזשאָב?

ענטפערט ער מיר:

— אַפילו ווען כ׳וואָלט געהאַט, וואָלט איך אייך אויך ניט געגעבען. כ׳דאַרף אַליין האָבען אַ דזשאָב, — כ׳בין אויך אַ גרינער!

דערהערט, אַ גרינער, האָב איך קודם כל געמאַכט מיט אים אַ ביזנעס: איך וועל אים טרייסטען און ער וועט מיך טרייסטען; איך וועל אים קלאַפּען אויפ׳ן רעכטען אַקסעל און זאָגען: „ס׳וועט זיין אָקעי!"; און ער וועט מיר קלאַפּען אויפ׳ן לינקען אַקסעל: — „ס׳וועט זיין אַלראַיט!"

אַ חוץ דעם האָבען מיר זיך איינגעטיילט מיט דער אַרבייט: איך וועל היטען די באַנק דעם ערשטען האַלבען טאָג, און ער וועט היטען די באַנק דעם צווייטען האַלבען טאָג; וואָרים אַ באַנק קען מען ניט איבערלאָזען אויף הפקר!

דערווייל, ווען כ׳בין היינט צוגעקומען צו דער באַנק, האָב איך שוין דאָרט געטראָפען נאָך עטליכע גרינע. אויב ס׳וועט ווייטער אַזוי גיין, וועט מען מוזען פאַרגרעסערען די ביזנעס: מ׳עט מוזען פאַרנעמען נאָך אַ באַנק!

גוד־באַי!